

תשורה

משמחת הנישואין של
החתן התמים משה זלמן
והכלה מרת חנה שיחיו
קסטל

יום הבהיר י"ד כסלו ה'תשפ"ד
כפר חב"ד

פתח דבר

אנו מודים להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו, החתן התמים משה זלמן והכלה המהוללה מרת חנה שיחיו.

שמחת הנישואין מתקיימת בעזה"י ביום ארבעה עשר לחודש הגאולה אשר בו ימלאו צ"ה שנה לנישואי כ"ק אדמו"ר עם הרבנית הצדקנית נ"ע ביום י"ד כסלו תרפ"ט.

רבינו קבע בעצמו יום סגולה זה – "דער טאָג וואָס האָט מיר פאַרבונדן מיט אייך, און אייך מיט מיר..." (שיחת ש"פ וישלח י"ד כסלו תשי"ד).

התודה והברכה לבני משפחתנו, ידידינו ומכרינו שבאו מקרוב ומרחוק להשתתף בשמחת לבבנו, ולברך את צאצאינו שיחיו, ואותנו כולנו, בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

בשמחה ובטוב לבב הננו בזה לכבד את המשתתפים בשמחתנו – על יסוד הנהגת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע בחתונת כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית – בתשורה זו, הכוללת קובץ ראשי-פרקים, סיפורים, מכתבים והוראות מכ"ק אדמו"ר אל זקני החתן והכלה, הן בקשר לעבודתם בכרם חב"ד והן בקשר לענייניהם הפרטיים.

רבים מהעניינים והמכתבים הנדפסים בתשורה זו שזורים וקשורים בימים בהירים ומסוגלים אלו של חודש כסלו.

עטרת זקנים בני בנים ותפארת בנים אבותם. ע"י הידיעה והתבוננות "כי מראש צורים אראנו", ובלשון הנביא "הביטו אל צור חוצבתם" – ימשיכו יוצאי חלציהם לחיות בדרך שסללו לנו, לאורך ימים ושנים טובות.

הא-ל הטוב, הוא יתברך, יברך אתכם ואותנו בתוך כלל אחינו בני יחיו, בברכות מאל"פ מנפש ועד בשר, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בקרוב ממש.

מוקיריהם ומכבדיהם

משפחת העכט

משפחת קסטל

יום שני, יום הבהיר י"ד כסלו, ה'תשפ"ד
כפר חב"ד

עטרת זקנים בני בנים ותפארת בנים אבותם

הרה"ג הרה"ח ר' יוסף דוב קסטל ע"ה

הרה"ח הר"ר דוד פאטאשניק ע"ה

פנינים יקרים מקשריהם עם בית רבינו

מחודש כסלו תרפ"ט ואילך

הסבא הרה"ג הרה"ח הרב יוסף דוב קסטל ע"ה

הרב מהאראדאק

בפנקסי ה'רשימות' של הרבי, שהונחו למשמרת במגירת שולחנו בחדרו הקדוש, מצויות שלוש העתקות מהתכתבויותיו התורניות עם "הרב מהאראדאק".

שלושת המכתבים נכתבו במועדים שונים במהלך שנת תרפ"ט, והם במענה לשאלותיו של הנמען בעניני החג והמועד הממשמש ובא. רבינו העתיקם, בתמצית ובקצרה, אל תוך פנקס רשימותיו, והם מופיעים בו בצוותא חדא, זה לאחר זה.

זהותו של "הרב מהאראדאק" לא נתפרשה בהעתקות אלו, אך על פי הנתונים מסתבר לייחסה לזקננו הרה"ג הרה"ח ר' יוסף דוב קסטל ע"ה (מוש, י"ח אייר תרמ"ז - ירושלים, י"ב תשרי תשמ"ב). מרבית שנות חייו התחלקו בין חסידות סלונים לחסידות חב"ד. זמן קצר קודם לכן כיהן ברבנות העיר הורודוק שבמחוז מינסק, ובמהלך חייו זכה להיכרות קרובה עם רבותינו הקדושים, וכיחוד עם כ"ק רבינו.

[א] חנוכה תרפ"ט

המכתב הראשון, שתצלומו ניתן כאן, נכתב ע"י הרבי מיד לאחר נישואיו, בימי החנוכה תרפ"ט, לאחר סיום ימי השבע ברכות, בעודו בריגא שבלטביה, והוא בתשובה למכתבו של הרב מהאראדאק.

כותרתו: מענה להרב מהאראדאק. חנוכה [תר]פ"ט.

במכתב זה מופיע ביאור בענין שמן נס של חנוכה, ובפתיחתו נכתב:

מה שכתב ששמע מחסידי הצמח צדק, שבעת שהצמח צדק התראה פנים עם הגאון ר' אברהם אבא פאסוילער בוילנא, תירץ לו הצמח צדק, על הקושיא הידוע מהו הנס דליל א' דחנוכה - דקרא קאמר 'שמן זית', ואם תאמר דלא נשתייר כלום בלילה הא', הרי זה [בלילות שלאחרי זה] שמן נס ולא שמן זית....

רבינו ממשיך ומעמיק בביאור תכונותיו של שמן הזית ובמאפייניו של נס חנוכה, ודן בנושא תוך ציטוט פסוקים על פרשניהם השונים וקטעים רבים מתוך מסכתות הש"ס ומפרשיו.

ח. תשורה משמחת הנישואין של משה זלמן וחנה קסטל

אמת יהיה זה שאמנם כחברת חתונה ראויה ויפה הוא אולם
היום אין הדבר הזה בן זמננו אלא זמנו של עתה ושל מחר גם כן. אולם
דבר זה לא הכי צריך להיזהר בו. בפרט כשאחד מן הצדדים הוא איש
לא יחיד אלא גם נוסף אחרים. ומה שיש לזכור בו זה שמא יבא זמן
שהוא יפסק. והוא יפסק בדרך של עסקנות. וזוהי דעה טובה. והוא
אולי יהיה נכון שיש לו גם נוסף אחרים. והוא יפסק בדרך של עסקנות.
וזהו דבר טוב. והוא יפסק בדרך של עסקנות. וזהו דבר טוב.
וזהו דבר טוב. והוא יפסק בדרך של עסקנות. וזהו דבר טוב.
וזהו דבר טוב. והוא יפסק בדרך של עסקנות. וזהו דבר טוב.
וזהו דבר טוב. והוא יפסק בדרך של עסקנות. וזהו דבר טוב.
וזהו דבר טוב. והוא יפסק בדרך של עסקנות. וזהו דבר טוב.
וזהו דבר טוב. והוא יפסק בדרך של עסקנות. וזהו דבר טוב.
וזהו דבר טוב. והוא יפסק בדרך של עסקנות. וזהו דבר טוב.
וזהו דבר טוב. והוא יפסק בדרך של עסקנות. וזהו דבר טוב.
וזהו דבר טוב. והוא יפסק בדרך של עסקנות. וזהו דבר טוב.
וזהו דבר טוב. והוא יפסק בדרך של עסקנות. וזהו דבר טוב.

מענה להרב מהאראדאק. חנוכה [תרפ"ט

הרבי עתיד לשוב ולדון בנושא זה בשנת תשכ"ו ושוב בשנת תשל"ה תוך התייחסות
לנושאים שבהם דן במכתבו זה והמשך פיתוחם והרחבתם (ראה: 'לקוטי-שיחות', כרך
טו, עמ' 183-190).

מכתב זה נדפס ברשימות, חוברת ג, עמ' 3-9, ובחוברת קעד, עמ' 7-14.

[ב] פורים תרפ"ט

את המכתב השני העתיק רבינו אל פנקס רשימותיו מיד אחרי הרשימה הנ"ל מימי החנוכה. לרשימה זו ניתנה הכותרת: להנ"ל. פורים [תר]פ"ט.

מכתב מפורט זה, שנכתב ע"י הרבי ממקום מגוריו בברלין בירת גרמניה, נכתב גם הוא במענה למכתבו ולשאלותיו של הרב מהארדאק. בתחילה מתייחס רבינו ודן בשלוש שמועות הקשורות לפורים אותן כתב הנמען בשם אומרון: מאמר רבינו הזקן בסעודת פורים על הגילוי דפורים; מחסידי קאליסק בשם אדמו"ר ה'צמח צדק' שהתיבות "דברי שלום ואמת" רומזות על שמו של הקב"ה; בשם הגר"א תירוץ על קושיית התוספות ע"ד ב' הדרשות על הפסוק קיימו וקבלו היהודים.

בסך הכל כולל המכתב עשרה נושאים ודיונים רחבים בפלפולא דאורייתא בעניני פורים ומגילת אסתר. כגון: מי כתב את מגילת אסתר; האם בימי מרדכי ואסתר חזרו ותקנו שאילת שלום בשם; למי הכוונה במאמר חז"ל "מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק"; היכן היה מקום דירתו ותלמודו של ר' שמואל בר שילת, ועוד.

מכתב זה גדוש ועמוס בכמאה הערות והפניות שנערכו ע"י המוציאים לאור.

להלן קטעים קצרים - 'כותרות' וראשי פרקים בלבד - מתוך מכתב זה:

[א] [כתב] ששמע בליעפלי משלמה בר' יעקב יעקובסאן, שקיבל מזקנו ר' דוד, ששמע מאדמו"ר הזקן בסעודת פורים: גילוי דפורים הי' מעין [הגילוי] דלעתיד לבוא - "השם שלם והכסא שלם". ורמז לדבר מדרשת רז"ל על הפסוק "והי' לה' לשם", "זו מקרא מגילה" - "לשם" אותיות שלם. ודרשו רז"ל "ושמתי כסאי בעילם" ג"כ על מאורע פורים. אך מחמת שהי' בחוץ לארץ - הי' באתכסיא. אמנם לעתיד לבוא שיהי' בארץ ישראל - יהי' באתגליא. עד כאן תוכן דברי אדמו"ר הזקן.

[ב] [עוד כתב] חסידי קאליסק ספרו בשם השד"ר ר' בעריל אשכנזי, ששמע מהצמח צדק ד"דברי שלום ואמת" הרי זה רמז על שמו של הקב"ה - שלום וחותרו אמת.

[ג] [עוד כתב] ששמע בשם הגר"א תירוץ קושיית תוד"ה קיימו [...] עד כאן תוכן דבריו הנוגע.

[ד] מה שהקשה בחדא"ג [מהרש"א] חולין שכתב שמגילת אסתר "נכתבה ע"י הפרסיים" חס לי' מכגון דא והדומה. ומפורש בדברי רז"ל אנשי כנסת הגדולה כתבו מגילת אסתר. ובמגילה (ז, א) "אסתר ברוח הקודש נאמרה". ואפשר לפרש דברי המהרש"א - שכשנכתבה ידע שיעתיקה הפרסיים [...].

[ה] מה שכתב שבמדרש רבה רות פיסקא הנ"ל [איתא] שבימי מרדכי ואסתר חזרו ותקנו שאילת שלום בשם [...].

[ו] פירוש רש"י בסוף מגילת אסתר: "והדובר שלום] לכל זרעו" - זרעו של עמו [...].

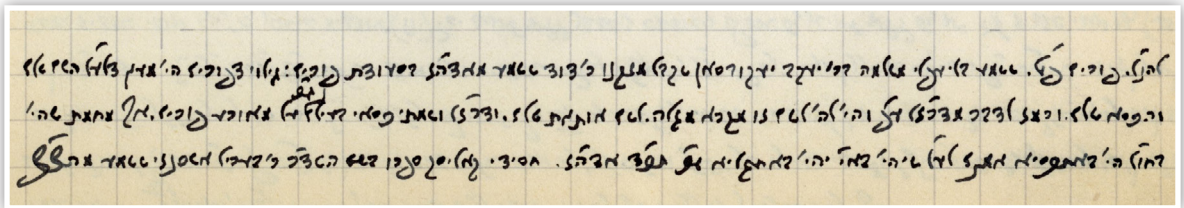
[ז] ע"ד הגירסא "גלו לעילם שכינה עמהם" [...].

[ח] לענין רב שמואל בר שילת, שתמה [הרב מהאראדאק] על גירסת העין יעקב סנהדרין (צו, ב) "מבני בניו של המן למדו תורה בכני ברק - ומנו רב שמואל בר שילת" [...]. בנוגע להשערה דקאי על רבי עקיבא שהי' בכני ברק - אי אפשר לומר כן, ממה דאיתא בפ"י ר"ן גאון... ומדי דברי [בענין זה] אזכיר מה דצריך עיון קצת בהקדמת הרמב"ם

[ט] ובנדון רב שמואל בר שילת עלה בדעתי לומר... אבל אז יקשה משבת... עוד הי' אפשר לומר שדר [ר"ש בר שילת] בבבל ולמד ולימד בארץ ישראל, שרגיל הי' מנהג זה בזמנם... אבל לא משמע כן מכתובות... כעין ראי' שהי' בבבל - ממה שנקרא רב [...].

[י] עוד הקשה דכתורה אור אגרת הפורים הב' [...].

העתקו של מכתב זה נדפס ב'רשימות', חוברת ו, עמ' 7-16. ותצלום פתיחתו ניתן כאן.

ג] שבועות תרפ"ט

העתקת המכתב השלישי באה לאחר העתקת שני המכתבים שלפניו, ולפיכך ניתנה לו הכותרת: הג"ל חה"ש פ"ט.

דהיינו, מכתב נוסף אל הרב מהאראדאק, שנכתב בימים הסמוכים לחג השבועות תרפ"ט. במכתב זה מביא רבינו ראייה מדברי הירושלמי "בעצרת אין כתיב חטא", שבעצרת ניתנה תורה ביום החמישים לעומר ולא ביום נ"א. כמו"כ עוסק בפלוגתת הבבלי והירושלמי בטעם הקרבת שני שעירי עצרת.

מכתב זה קצר הוא מקודמיו, וכן לא ניכר מתוכו מה היו שאלותיו של הרב מהאראדאק.

העתקתו נדפסה ב'רשימות', חוברת צו, עמ' 6-8.

זהותו של "הרב מהאראדאק"

כאמור לעיל, זהותו של הרב מהאראדאק לא נתפרשה בהעקבות אלו שברשימותיו של הרבי. המו"ל פיענחו - ע"פ השערה - שהוא הרב חיים זאב וואלף הכהן רבינוביץ ז"ל. על כך העיר הרב פסח צבי שמערלינג בקובץ 'הערות וביאורים - אהלי תורה' (גל' תשסו, עמ' 14 ואילך):

לדידי אין זה ברור כ"כ שהרשימה שלפנינו (ועוד רשימות "להרב מהאראדאק") נכתבה להרב רבינוביץ הזה. לכאורה באותן שנים הוא דבר בלתי רגיל שמישהו ברוסיה יסתכן בקשר מכתבים עם חו"ל.

גם צריך עיון מאיפה הכיר הנ"ל את כ"ק אדמו"ר?

והגם שקושיות אלו אפשר לתרץ עליהן, אמנם מצאנו "רב מהאראדאק" אחר, שהי' אז מחוץ לגבול רוסיה ושידוע לנו שהכיר את כ"ק אדמו"ר, והוא הרב יוסף דוב קאסטעל ז"ל, שהי' רב בהאראדאק (שליד מינסק, ולא בהאראדאק שלידי וויטעבסק ששם כיהן הרב רבינוביץ ברבנות לפני שעבר לגור בנעוועל) ויצא מרוסיה לריגא בשנת תרפ"ט ונסע לארה"ב בתר"ץ, והכיר את כ"ק אדמו"ר בריגא, כפי שהעיד על עצמו כמ"פ, וגם מאוחר יותר בארה"ב הי' קרוב לכ"ק אדמו"ר.

ועיין ג"כ ביומן של הרה"ח ר' אלי' חיים אלטהויז הי"ד אודות ראש השנה תר"ץ בריגא.. שבין המתפללים הי' "הרב מהאראדאק עם בניו הנוסעים לארה"ב", שהכוונה היא להרב קאסטעל ז"ל.

ולפי כהנ"ל - אולי נכתבה הרשימה (ושאר הרשימות להרב מהאראדאק) להרב קאסטעל!?

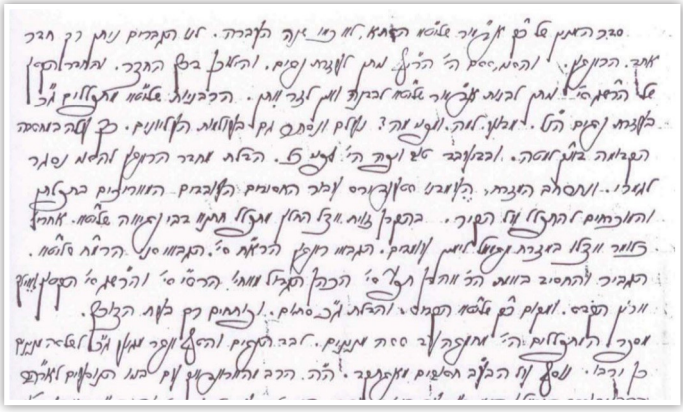
עכ"פ ברור שהרב קאסטעל ודאי הכיר את כ"ק אדמו"ר, ואודות הרב רבינוביץ לא ידוע לנו על היכרות עם כ"ק אדמו"ר. ולכאוי' צריך לציין גם את שם הרב קאסטעל בהוצאות הבאות של רשימות אלו, אף שעכ"פ מידי ספק לא יצאנו.

עד כאן הערתו של הרב שמערלינג. (הרה"ת ר' ישראל מרדכי הלוי קאזמינסקי ע"ה בא גם הוא לכלל השערה זו ע"פ הנתונים הנ"ל).

ה"יומן" של הרה"ח רא"ח אלטהויז משנת תר"צ, הנזכר לעיל, אינו אלא מכתב שכתב באותה שעה מריגא אל אדמו"ר מוהרי"צ שעשה את חודש החגים - וכמעט את שנת תר"צ כולה - באמריקה. בחודש תשרי זה שהו הרבי והרבנית בריגא עם משפחת בית חותנו הרבי

"נוסף על הבע"ב חשובים מאשתקד, ה"ה הרב מהארדאק עם בניו הנוסעים לארה"ב".
מכתבו של הרה"ח ר"א"ח אלטהויז (ריגא, תר"צ)

ועם אנ"ש. תיאור הימים האלו, ותיאור הנהגת הרבי בקרב החסידים, מתוך מכתביו-רשימותיו של רא"ח, נתפרסמו לפני כחצי יובל שנים.

במכתבו ממוצאי ר"ה תר"צ מופיע תיאור מפורט של סדר שני ימי החג, והכותב לא הניח פרט קטן כגדול לפי דרכו. כמו"כ במכתב

זה מופיעים תיאוריו הנלבבים על הנהגתו של רבינו, שהיה אז בתוך השנה הראשונה לנישואיו – הנהגת חרב"נ בר"ה היתה בדרך הפלאה". במכתבו הוא מתאר את שעת אמירת הסליחות בערב ר"ה, "חתנא דבי נשיאה, השתקן הלזה עם אבנט המשי שליט"א שפרץ בכיור הראשון ויצעק אל ד' בצר לו, זעקה גדולה ומרה מפנימיות נפשו, ואחריו כל ישרי לב".

בתפילות החג "חתנא דבי נשיאה הרמ"מ שליט"א הוא האריך בתפלתו מעריב הראשון בערך יותר משתי שעות ומחצה ברוב דמעות וזעקות מפנימיות הלב.. ובכלל הנהגתו בראש השנה היתה בדרך הפלאה, הטבילות, התפלות, הדיבור, האכילה ושתי, השינה. הסתכלתי בעינא פקחא..".

בתיאוריו על סדר המנין, מציין הכותב כי מספר המתפללים בר"ה "היה מחמשה עד ששה מנינים, לכד הנשים והטף אשר מגיע ג"כ לשלשה מנינים כן ירבו. נוסף על הבע"ב חשובים מאשתקד [תרפ"ט] - הכותב מפרט את שמותם, והראשון שנמנה בהם הוא "הרב מהארדאק עם בניו הנוסעים לארה"ב".

אין כל ספק כי "הרב מהארדאק" במכתב זה - הוא הר"ר יוסף דוב קסטל שהיה אז בריגא עם משפחתו. אחד מ"בניו" הנזכרים הוא הרה"ח ר' יהושע תנחום ע"ה, זקנו של החתן ש"י. המשפחה שהתה באותה שעה בריגא ערב הפלגתה לארה"ב, וביום ר"ח כסלו תר"צ הגיעה צלחה לניו-יורק.

תחילת היכרותו של הרב מהארדאק עם הרבי נתרקמה אפוא בריגא בחודש תשרי תרפ"ט, בשעה שהסתופף בימי החגים בצלו של אדמו"ר מוהרי"צ. באותה שעה שהה ב'חצר' גם המיועד להיות חתנו, הרבי. יתכן שהיכרות זו הניבה את ההתכתבות התורנית שהתנהלה ביניהם במשך שנה זו. ושוב נזדמנו בצוותא חדא בחודש החגים תר"צ.

מסכת קשריו של "הרב מהאראדאק" עם רבינו העמיקה במהלך שנות מגוריו בניו יורק, בה כיהן ברבנות העיר יוטיקה, וכן כראש ישיבה ב'תומכי תמימים' בברוקלין עד לעלייתו לירושלים עיה"ק בשנת תש"כ.

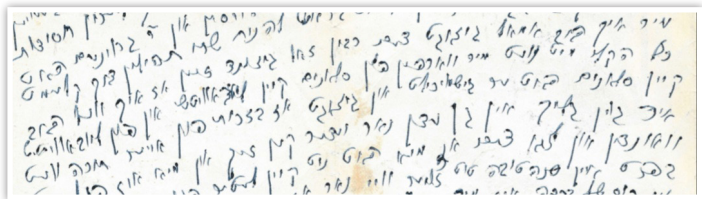

הרבי משוחח עם הסבא הרב יוסף דוב קסטל בשנת תש"ו (הרבי מסתיר את פניו מהמצלמה).
בין הבחורים נראים האחים הרב אברהם והרב יעקב יהודה העכט.

עוד חזון למועד לתאר בפרוטרוט את מסכת חייו ואת תחנות חייו המרובות; ממיטב כבשונה של חסידות סלונים, שם הורתו ולידתו, ועד להסתופפותו בליובאוויטש בצל רבותינו הקדושים: כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב, כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ וכ"ק רבינו.

את הפרק הזה, שעוסק בעיקרו בהתכתבות התורנית שבין הרב מהאראדאק ובין הרבי, נחתום בעדותו התמציתית של הסבא על שיחתו לימים עם הרבי (במכתבו אל נכדו הרה"ח ר' כתריאל ברוך קסטל ש"י בשנת תשכ"ז):

איך האב אַמאָל גיזאָגט דעם רבי'ן זאָל גיזונד זיין, אַז איך וועל האָב[ען] כף הקלע.. וועט מיר וואָרפֿין פֿון סלאנים קיין ליובאוויטש, און פֿון ליובאוויטש קיין סלאנים.

האָט ער גישמייכלט און גיזאָגט אַז בזכות פֿון אַיער תורה וועט איר גייען גלייך אין גן עדן.

[פעם אמרתי לרבי שיהיה בריא, שחוששני מכף הקלע'; ישליכו אותי מסלאנים לליובאוויטש, ומליובאוויטש לסלאנים. הוא חייך ואמר, בזכות התורה שלכם תגיעו ישר לגן עדן].

קסטל-ירושת"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 8-9250

מחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איכטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

כ"ה, ט' מ"ה תש"כ
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' יוסף דוב שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קמח מכתבו הראשון מאה"ק ת"ו,
כו כותב, אף כי בקיצור הכל נמרץ, מהסתדרותו שם.

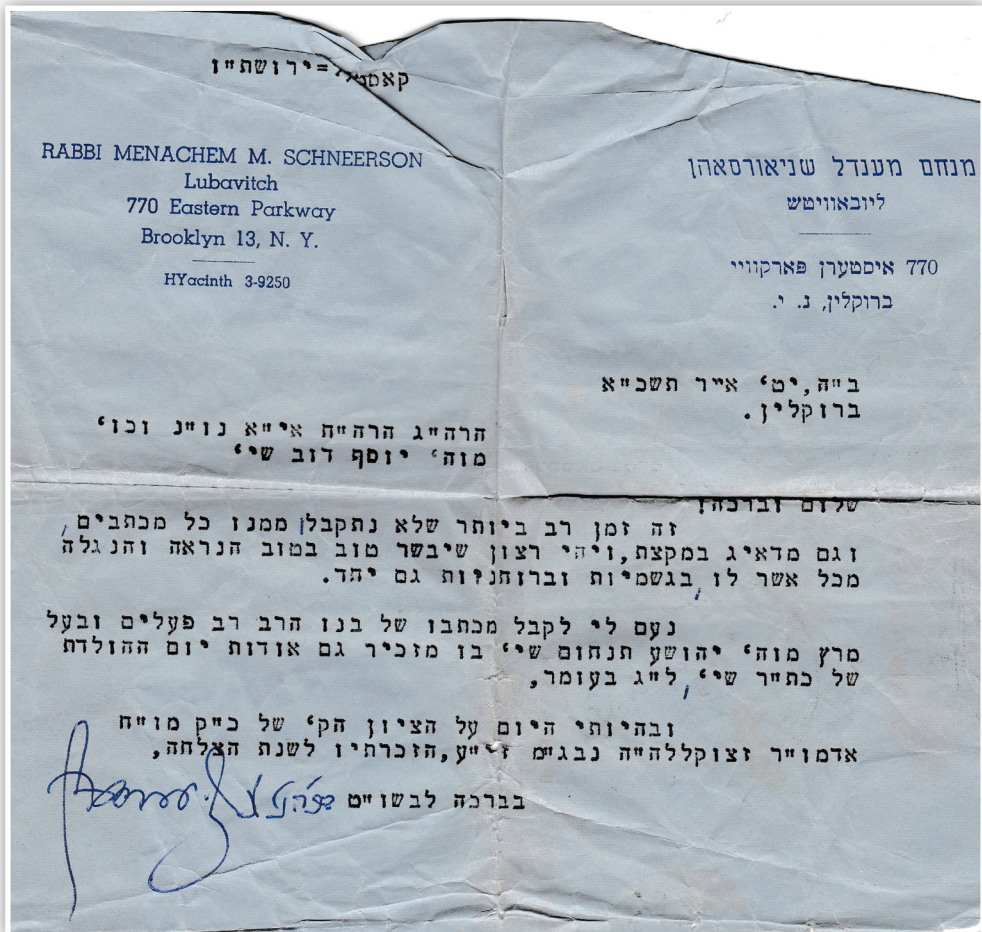
ויהי רצון שימלא השי"ת משאלות לבבו לטובה,
שיוכל לעסוק בתורה ועבודה מתוך מנוחה הנפש ומנוחה הגוף,
ולעלות בהם מחיל אל חיל, וכפס"ד תוה"ק תורת חיים.

ובודאי למותר לעוררו, שאם כהו"ל נצטתה כל אחד
מכני ישראל על לימוד פנימיות התורה שכדורנו נתגלתה בתורת
החסידות, עאכו"כ באה"ק ת"ו וכירושלים עיה"ק ת"ו, פלטרין של
מלך ממה"מ הקב"ה, והאריכות כזה לדכותי' בודאי למותר הוא.
ורק להוסיף, שכיון שנצטוינו על זה, בודאי שאפשריות מלאה
ניתנה למלאות הציווי במילואו.

בברכה לכשו"ט בכל האמור, וגם בעסקנותו
בהפצת המלינות חוצה, ובפלט שהרי נמצאים
אנו כשנת המאחזים להסתלקות הילולא של
הבעל שם טוב.

שניים ממכתביו של הרבי אל הסבא הרב יוסף דוב קסטל ע"ה אחרי עלותו לירושלים עיה"ק
(הכתובת שעל המעטפה תוקנה בכתי"ק של הרבי)

I. SCHNEERSON
Liubavitsch
z. Z. Riga, Lettland.

יוסף יצחק שניאורסאהן

ליובאוויטש
זמני ריגא — לסביא.

ק"ב
א. ז. ס. אהרן משה ב"ר

בידי אהרן

א. ז. ס. אהרן
אשר הנחתה יעקב אהרן אבתי בלובקין
בזמני יעקב.

באשר זיכני חשי"ת בנשואי בתי הכלה הסחוללה ט'
הי' סושקא הי' עם ב"ג החתן ש"ב הרב ט' סנחט סענדל בן
הרה"ח הרה"ג הספורסס מוהר"ר לוי יצחק שליט"א שניאורסאהן
החופה חהי' בעזה"י למז"ט ביום השלישי ארבעה עשר לחדש
כסלו הפע"ל, בהחצר של הישיבה, תומכי תמימים דליובאוויטש
יצ"ו אשר בעי"ת ווארטא יע"א, הנני בזה לבקש את ידידי
אשר יואיל נא לקחת חבל בשמחתינו, ויברך נא את הזוג יחיו,
כי יבנו בית בישראל על יסודי התורה והמצוה, מאשרים יהיו
בדור ישרים יבורך, ופעל טוב בנז"ר, בזכות הוד כ"ק אבותנו
רבוננו חק"י זצוקללה"ו ננב"ט זי"ע ועל כל ישראל ד'
עליהם יחיו.

א. ז. ס. אהרן משה ב"ר

הסבא הרה"ח ר' דוד פאטאשניק ע"ה

הזמנה וסיפורה

ההזמנה לנישואי הרבי והרבנית בי"ד כסלו תרפ"ט, שתצלומה ניתן כאן, ממוענת אל ידידי וו"ח א"א מו"ה דוד שי" - הוא אביו-זקנו של החתן שי", הרה"ח הר"ר דוד פאטאשניק ע"ה מבולטימור. פתיחתה וסיומה בכתיבת יד קדשו של כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע.

בהיותו תושב ארה"ב מזה קרוב לעשרים שנה, מובן שלא היה באפשרותו להשתתף בשמחה זו שנערכה בווארשא שבפולין. הוא החליט אפוא לפעול על מתפללי בית הכנסת שלו לנדב מתנה מתאימה עבור בית חיינו. לפיכך הוסיף על גבי ההזמנה - לצד שמו שנכתב ע"י אדמו"ר מוהרי"צ - את התיבות:

לבית הכנסת אגודת אחים נוסח האר"י ז"ל דבאלטימאר, מ"ד.

וכך פעל על המתפללים לשלוח סכום מכובד לכבוד החתונה שהתקיימה בווארשא.

"עובד עבודה רבה בלי הרף לכל הקדוש לנו"

הסבא הרה"ח ר' דוד פאטאשניק ע"ה, נולד בשנת תר"נ (לערך) בעיירה לוקימא שברוסיה הלבנה. בשנת תרע"א - והוא כבן עשרים שנה - היגר לאמריקה. במשך שנים רבות שימש כרב ושו"ב בעיר בולטימור עד לפטירתו בשנת תשל"ה, ומנ"כ ליד האוהל הקדוש.

בילדותו ובנעורו למד בצוותא חדא עם הרה"ח ר' יחזקאל פייגין הי"ד, לימים מזכירו של כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע, ובמרוצת השנים עמד עמו בקשר מכתבים.

מסכת קשריו הרצופים של הר"ר דוד עם בית חיינו והתעסקותו הנמרצת למען בית רבינו רבות בשנים, מקבלת ביטוי מיוחד במכתביו של המזכיר ר"י פייגין הנ"ל אל הרה"ח ר' ישראל דזייקאבסאן, מנהלה של אגודת חב"ד בארה"ב.

להלן קטעים מתוך שלושה מכתבים של הר"פ (משנות תר"ח-צ-תרצ"ט) שבהם מוצאים אנו עדות נאמנה על פועלו של הסבא במסירה ובנתינה, כעושה ומעשה, בעירו ובסביבתו.

[א]

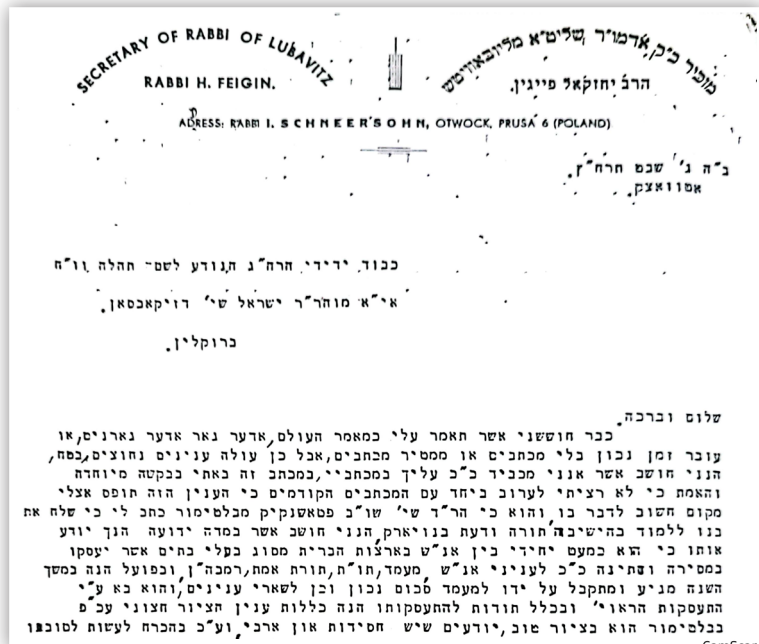
במכתב זה באתי בבקשה מיוחדת, והאמת כי לא רציתי לערוב ביחד עם המכתבים הקודמים כי הענין הזה תופס אצלי מקום חשוב לדבר בו, והוא כי הר"ד שי' שו"ב פטאשניק מבלטימור כתב לי כי שלח את בנו ללמוד בהשיבה תורה ודעת בניו יארק. הנני חושב אשר במדה ידועה הנך יודע אותו כי הוא כמעט יחידי בין אנ"ש בארצות הברית מסוג בעלי בתים אשר יעסקו במסירה ונתינה כ"כ לעניני אנ"ש, מעמד, תו"ת, תורת אמת, רמבה"ן. ובפועל הנה במשך השנה מגיע ומתקבל על ידו למעמד סכום נכון וכן לשארי ענינים, והוא בא ע"י התעסקות הראוי'.
ובכלל תודות להתעסקותו הנה כללות ענין הציור חצוני עכ"פ בבלטימור הוא בציור טוב, יודעים שיש חסידות און א רבי, וע"כ בהכרח לעשות לטובתו [...].

[ב]

בבאלטימאר בכלל הי' עד זמן האחרון סדר מסודר הן בהנוגע לענין המעמד, הן בהנוגע להשיבות, כי פטאשניק נהג הענין ברמה.. הנני בא בכתובים את מר פטאשניק כי הוא בן עירי והכירי מילדותינו בלימוד.

[ג]

ידידנו הנכבד והנעלה הר"ד פטשניק שו"ב.. זה רבות בשנים אשר עובד עבודה רבה בלי הרף לכל הקדוש לנו.. הרי במקום היותו יביא תועלת רבה לכל עניני אנ"ש כי הוא עובד ענערגיי ומסודר בעבודתו, ולו הי' במחנכם הי' לך לעוזר ממשי בעבודת אנ"ש בתועלת מרובה [...].

המחאה מבולטימור לפאריז

בין השנים תרצ"ו-ת"ש התנהלו כספי הקופות של כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע על-ידי חתנו הרבי שהתגורר באותן שנים בפאריז.

כתובתו של הרבי בפאריז שימשה כתובת בנקאית מרכזית של תנועת חב"ד באותה עת. כספים והמחאות שנאספו במקומות שונים עבור הפעילות החב"דית הענפה - נשלחו ישירות לפאריז, והרבי הפקידם בכנק המקומי על פי הוראותיו של חותנו שנתקבלו מפולין.

הסבא הר"ר דוד נהג גם הוא לשלוח את הכספים שנתקבלו במסגרת עבודתו הנ"ל בעירו בולטימור אל כתובתו של הרבי בפאריז. בראשית חודש תמוז תרצ"ז שלח הר"ר דוד המחאה על סך מאתיים דולר. הרבי הודיע על כך לחותנו, שהשיב לו בט' תמוז תרצ"ז: "כעת קבלתי מכתבו מז' לחדש זה עם המצורפי.. מכתב ורשימת פטאסניק" (אגרות קודש' מוהרי"צ, כרך טו, עמ' רסג).

ברם, פדיונה בפועל של ההמחאה התעכב בעקבות פטירתו של מנהל הבנק ופשיטת הרגל של יורשיו. ענין זה הוא הנושא העיקרי במכתבו של הרבי מיום י"ב כסלו תרח"צ אל מנהל אגודת חב"ד בארה"ב הרה"ח ר"י דזייקאבסאן.

ב"ה, ג' י"ב כסלו, צ"ח

פאריז

כבוד הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א נבון ומשכיל חו"ב וכו' מהור"י נ"י דזיקאבסאהן
ברכה ושלוש רב!

חכיתי, בשעתו, למכתבו מבשר מנסיעתו וביאתו שלום לביתו. ואח"כ נודעתי שהיתה ידיעה כזו אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א.

עתה בבקשה באתי אליו, וזה תוכנה: תחלת חודש תמוז תרצ"ז נתקבל לכאן - על אדרסתי - מן ד. פאטאשניק בלטימורא, טשעק על סך שני מאות דולר, בשביל כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א.

והנה בעל הבאנק אשר לו ניתן הטשעק לגבות, שבק חל"ח ויורשיו פשטו את הרגל והולכים עתה בערכאות ומשפטים.

כדי ליפות כח טענותינו פה, נחוץ פה או הטשעק עצמו (שהוא נמצא או בהבאנק של פאטאשניק, או שכבר החזירוהו לפאטשניק ונמצא אצלנו) או, על כל פנים, אם הנ"ל אי אפשר, פוטוגרפיא מהטשעק משני צדדיו. וההקדם בזה ישובח.

ולכן בקשתי, לבוא בקישור, אם בעצמו או ע"י עו"ר, עם פאטאשניק, ולהשתדל שישלח לכאן בהקדם הטשעק או עכ"פ הפוטוגרפיא וגם הודעת זמן גבית הטשעק בארצה"ב.

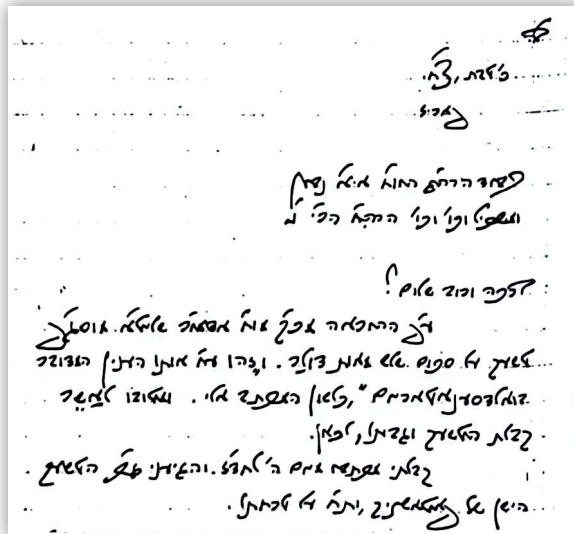

קשריו של הסבא הר"ר דוד פאטאשניק ע"ה עם בית חיינו נמשכו גם לאחר קבלת הנשיאות ע"י הרבי, ואגרותיו של הרבי אליו נדפסו בכרכי אגרות קדשו.

וכך כתב לו רבינו בפתחת מכתבו מיום ב' טבת תשי"ד:

נוסף על מה שנהניתי לראותו עם בנו שי" בעת התועדות יום הבהיר חג גאולתנו ופדות נפשנו הוא י"ט כסלו העבר, הנה נעם לי לקבל עתה מכתבו, בו מודיע אשר גם במחנו הט' סידר התועדות אור ליום י"ט כסלו עם תורה ניגונים וכו'.

רבינו מעוררו להמשיך להנהיג שיעורים בלימוד התניא ובלמוד החסידות, ומסיים בברכה לכאו"א מהמשתתפים בהתועדות ולו ולבניו שיחיו ביחוד.

מכתבים ומענות מכ"ק אדמו"ר
שנכתבו בחודש כסלו
לבני משפחות החתן והכלה

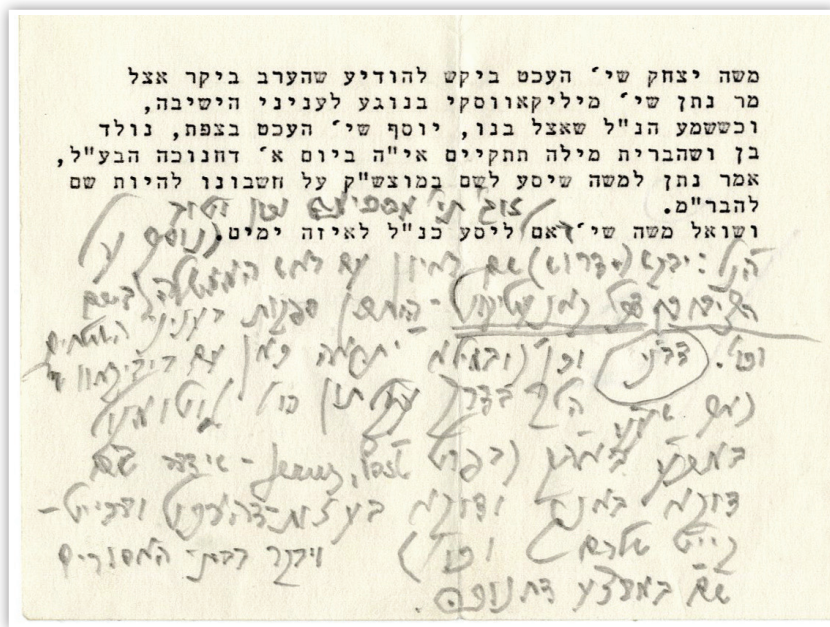
מכתבים ומענות מכ"ק אדמו"ר שנכתבו בחודש כסלו לבני משפחות החתן והכלה

מענה זה, בכת"ק של הרבי, נכתב לפני חנוכה תשל"ט, בקשר ללידת אבי הכלה שי'. על הגליון מציין המזכיר כי הסבא השליח הרה"ח ר' משה יצחק העכט ע"ה מניו הייבן קונטיקט, "ביקש להודיע שהערב ביקר אצל מר נתן שי' מיליקאָווסקי בנוגע לעניני הישיבה, וכששמע הנ"ל שאצל בנו, יוסף שי' העכט בצפת, נולד בן ושהברית מילה תתקיים א"ה ביום א' דחנוכה הבע"ל, אמר נתן למשה שיסע לשם במוצש"ק על חשבוננו להיות שם להברית-מילה. ושואל משה שי' אם ליסע כנ"ל לאיזה ימים"

באם זוגתו תי' מסכימה נכון וטוב [ליסע כנ"ל לאיזה ימים]

נוסף על הנ"ל: יבקש (ידרוש) שם ראיון עם ראש הממשלה (בשם הציבור דבנ"י דכל קאָנעטיקוט) - היתכן ספקות בעניני השטחים וכו'. וכן (ובמילא) יתראה כאן עם ריביקאָו שי' (אף שע"ע הלך בדרך עקלתון כו'), וטומעל במכ"ע באה"ק (בפרט Jerus, Post - שידבר במ דוקא באנג' ודוקא בעזות-דהעכט וברייטקייט שלהם וכו')

ויבקר בבתי האסורים שם במבצע דחנוכה

כו • תשורה משמחת הנישואין של משה זלמן וחנה קסטל

טיוטת מכתב מיום כ"ח כסלו תשכ"ב אל 'דורי בית מושב זקנים אשר בניו הייווען' שהתקיימו בו שיעורי תורה ע"י הסבא השליח הרה"ח ר' משה יצחק העכט ע"ה

במכתב זה מופיעים כמה תיקונים והוספות קלות בכתי"ק

ב"ה, כ"ח כסלו תשכ"ב
ברוקלין

דרי בית מושב זקנים
אשר בניו הייווען,
ה' עליהם יחיו.

שלום וברכה!

איך בין געווען צופרידען צו באקומען דעם בריף געשריבען דעם טאג פון דער דריטער חנוכה ליכט, אין נאמען פון די זקנים וזקנות וועלכע געפינען זיך אין דער אויבען דערמאנטער הויז, וועבען דעם גייסטיגען פארגעניגען וואס עס גיבען זיי די שיעורים וועלכע ווערן געלערנט דורך הרה"ח אי"א נו"נ רב פעלים מוה' משה יצחק ע"ה העכט.

וואס דאס פארשטארקט אויך דעם בטחון, אז דער לערנען בריינגט אויך צום שטארקען זיך אין מעשה, ווי חסמנו ז"ל דריקען זיך אויט, גדול תלמוד שמביא לידי מעשה - די גרויסקייט פון לערנען איז דעם נאכפאלגענדען טהאט =

און וויבאלד די תורה פארזוכערט, אז היא היינו ואורך ימינו, ד.ה. אז דאס לערנען תורה גיט לעבען, שטארקט דעם געזונט, און גיט אריכות ימים,

וואס איינגעשלאסען אין דעם איז אויך דאס, אז יעדער זאל זיין א לאנגער אויסגעפילט מיט גוטעס און געזונטעס,

יהי רצון אז דאס זאל אויסגעפילט ווערען בא יעדער איינעם און איינער פון אייך בפועל ממע,

און פארך ימים ושנים טובות זאלט איר צוגעבען אין אידישקייט, לערנען תורה און מקיים זיין מצות, מיט גוטען געזונט און בוטען שטימונג און מיט לעבעדיקייט.

בכבוד וברכה צו גוטע בשורות אין דאס אלץ אויבען געזאגטע וועלן אה

קאמפער = דארמשעפטער

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

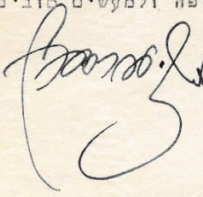
ב"ה י"א כסלו תשמ"ז
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ עולם בצ"צ
הרב מוה"ר יהושע הנחום ש"י

שלום וברכה!
לרגלי הודעתו מהולדת התאומים למזל טוב.

הנה יה"ר מהשי"ת שיזכו להכניס את הבן לבריתו של אברהם אבינו - וידוע מרז"ל אשה כמאן דמחילא דמיא - והוא זונגתו שיהיו יגדלו את שניהם ש' בתוך שאר ילדיה' לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבת הדעת ופרנסה.

בברכת מזל טוב

מכתב ברכה אל הרה"ח ר' יהושע הנחום קסטל ע"ה, מיום י"א כסלו תשמ"ז, לרגל הולדת ילדיו התאומים - אביו של החתן ואחותו שיחיו.

יום הבהיר י"ד כסלו תשפ"ד • כז

שני המכתבים הללו, משלהי חודש כסלו, אל הרה"ח ר' ברוך גופין ע"ה - זקנו של החתן שי' - שניהם במענה למכתבי מיום י"ד כסלו.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYadlnh 3-9250

מוחט מננדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.
ב"ה, ימי חנוכה ה'תשכ"ו
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נ"ג עוסק בצ"צ כו'
מו"ה ברוך שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלה מכתבו ביום י"ד כסלו יום המצו"ב. ובמסגרתו בימים שבין ימי' כ"ט, ליום בשורה, ימי חנוכה, ובמסגרת בשנת זו אשר החלל השבוע, יום ראשון בוק, הוא יום כסלו וסופו, השלום ד' ימי החמ"ב - שנת חנוכה, ויודע הכלל אשר (במקומה) ניוז המצפץ טומן בחולתך והחלתך בסופו -

יש לבאר העד השעות אשר בימי החנוכה ויט' כסלו, דגש חנוכה ח"י בשב"ן - הורמו של פנימיות חזורה - של גרות הפקיד, אשר מקומם בחיל דוקא שלא כל אחד נכנס לטעם, ודגש חרלקס - ביט, ובימי מח"י בן יוחנן כ"ג כו' שפסרו נחמס על קידוש ה' הייחוד השפתי באורם ובכל נשך ואפילו נוסל את נשך - הי' הנס ובמסגרת י"ד וכתהשקף החמה דוקא.

ובכל העברים האלה הוא בלימוד פנימיות החורה - סמן דחורה, אשר מחלה הייתה נסתר ונשלמה מכל ח"ה כ"א ליחודי גבול, דאך גם וזה המבצע לבת ילד בריב, (אבל בדרשות אלו האחרונים מצוה לגלות וזה - בימי התיול' וכי' - דער בגאולה י"ד כסלו - שנתחיל ייקר ענין הפצה המיניוה חוצה, עד אשר באר"י יבין ויטיב איר אשר איהו מפלא כל לפרין ואיהו טוב"כ וכו'.

ויהי רצון אשר יעשה בזה כו"מ מאתנו, ובכל שלטת המרטיס: א) באומ' והפצה, ב) המליצות עצמם, ג) עד טיגידע גם - חוצה, ובחור חיות ואור ופוסיקף והולך ואור.

ברכת
(Handwritten signature)

יום שבת ג' יום' שלוש כסלו... יום כסלו (שו"ת מן השנים ט"ה) ולא ידע שם שנה (הספירה), ולהייר אשר כנסת באולת רבנו הרן קן הל ג"כ יום' כסלו בי"ום ג' שבת כל כי טוב" (מכתב דה"ה). נמסר בבית רבי ח"ה פ"ח) וכן ח"י' גם בשנת (נייום) ההשלמות של הח"ם (קונטרס חי אילוי, ה'תש"ב רשימה א) - ודאך שהמפורק הי' כמס שנים לאחר השו"ת מן השנים ג' גולת מזה שבין (לדעת הראב"ד בס' חקלקל) אשר הכתוב בגמלה חגיגת (החיות מבו"ה חת"ם) שמיניי' בס' שבת ואלה כתבו רבנו הרן, על מה חשב' חז' "שכיוון ברוח"ם שביד זה (שבגל ד"ה חמ"ב) יתה"י יוסף ח"ה חבנדי וכו'. יש לבאר זה י"ם טר"ל ע' ד"טנס ימי הטוב וימי הירח (ז"א רד"א), ופ"ה"ו יש לבאר ב"ב: טר"ל מבלגלין זכות ליום וכאי כו' (חגיגת כ"ט, א). חוד"ה יום (שם כ"ט, ב) שרביש נקטסו בו, ויודע, יום רשקו, י"ם חמ"ב) ראה שו"ת הטב"ה ח"ה פ"ט, ובלו"ת (מח"ס המצוות) פ' יצירה יום ראשון כמו יום א' של יו' ימי ברישית, חבל' המצוות: פ' יצירה שטן...מאמר חורש, זח"א ט"ה, ובכ"ם, שלט כל חתון כלים מ"ה פ"ט, חרלקס כ"ד) ראה נסח"ס ט"ה, נה" ר"ה, וראה רמב"ן לטעות יב, חמ"ה בן יוחנן כ"ג ברוך בלו ח"י יום' כו' (פ"ח ש' החנוכה), שפסרו נחמס את נשך דגור השור (מ' ווחנן וי"א), כל חתן נפתו סופ"ס א"ה פ"ט חר"ה, וראה הירח ב' בסוף הקונטרס "מאמר ברוך עשתי נס"ם" לח"ב, ב' ב'גות לבלות נפתו אבה"ק ס"י כו', שנתחיל ייקר, טוב"כ: י"ם סיחה י"ם כסלו חר"ה" (חורה שלום י' ק"ב ואל"ך), שלטת המרטיסו ראה המכתב פיר"ה כסלו חר"ה" (דגש בסוף החוברת י"ם כסלו - בלח"ק - י' 30 ואל"ך).

במכתב הראשון משנת תשכ"ג הוסיף הרבי בכת"ק: [בברכה] לבשו"ט בעניני הכלל והפרט.

גופין - כפר
BI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYadlnh 3-9250

מוחט מננדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ימי חנוכה ה'תשכ"ו
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נ"ג עוסק בצ"צ
כו' מו"ה ברוך שי'

שלום וברכה!
מאשר הנני קבלה מכתבו מיום י"ד כסלו, ויהי רצון שיבשר טוב בתוכנו, והרי הימים, ימים זכאין, ימי חנוכה, זמן נסים וישועות כבשמיות וברוחניות, ימים טובים בהלל והודאה.

(Handwritten signature)
ברכה

במכתב השני משנת תשכ"ו הוסיף הרבי בכת"ק: גודל הזכות דפעילות ובמרץ להתפתחות כתב"ד [כפר חב"ד] - אין לשער, ולפלא השאלה.

כה • תשורה משמחת הנישואין של משה זלמן וחנה קסטל

רבי מנחם מ. שניידסון
 Labovitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 15, N. Y.
 HY 5058 5-8550

תחנת הענדל שניידסאון
 ליובאוויטש
 770 אסטערן פארקוויי
 ברוקלין, נ.י.

כ"ה, ימי חנוכה, ה'תשכ"ז
 ברוקלין, נ.י.

מרת גנצע תי' גרפין

ברכה ושלום!
 נקמטנו בימי חנוכה, ימי נסים וישועות בנסמיות וברוחניות,
 ימים טובים בחלל והודאה,
 ובסגנון חד"ל: אף הן היו באותו הנס, נעי ובנות ישראל,
 הרי בודאי אשר בנינוי לזכור פרטם ימים אלו הוא ככרי אשר
 כל אחד ואחת, מתאים למעמדו ונצבנו, יקטור ויתחקו - באופן טוב
 ומחן ההחבה וטעמה - בפעולות מסוג אלו שהיו בימים ההם בזמן
 הזה,
 וכחוראת סדר הלכת הברות ופקומה - להוסיף בפעולות אלו עד
 טגס בחוץ"י ימי" אור ובאופן דהלךך והוסיף ואור.

בברכה
 בשם כ"ק אדמו"ר וליי"א
 מזכיר

נ.ב.
 מכתבה נחקבל.

מכתב מימי חנוכה תשכ"ז אל מרת
 גנעשא גופין ע"ה, זקנתו של החתן שי'.
 הרבי חתם בשמו של המזכיר ש.מ.
 סימפסון.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Labovitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn, N. Y. 11213
 493-9250

תחנת הענדל שניידסאון
 ליובאוויטש
 770 אסטערן פארקוויי
 ברוקלין, נ.י.

כ"ה, יום ג' פ' הקרה נא לפני היום,
 כ"ף מ"ח, ה'תשכ"ב
 ברוקלין, נ.י.

הרה"ח הור"ח א"א נוד"ג עוסק בצ"צ כו'
 מו"ה אברהם מרדכי שי'

שלום וברכה!
 והנה ימים נבחרים, ואזכיר, בל"ג, עה"צ.
 ובקמטנו ביום שלישי בשבוע, יום שחכפל בו כי טוב, ובלטון חז"ל
 כל יומא ויומא עביר עבדת', כולל ג"כ שמעורר את האדם וסעוררו בחבלות
 בריאתו בכלל, שהוא טמס את קונו ובפרט - בחובן המיוחד של יום זה, ובענינו
 - טוב לסמיים וטוב לבריות, נפצות שבין אדם לעקום ושבין אדם לחברו גם יחד.
 הוקף מיוחד לכל זה בטנה זו, אשר ראש הטנה שלה (ובמילא - גם סמע"צ) חל
 ביום השלישי בשבוע
 וכן גם יום ה"ט נכסלו, בלשון רבוהינו נשיאינו, ראש הטנה לתורח החסידות
 ולדרכי" חל ביום השלישי,
 ומגלגלין זכות (לאטר המכ" וכו') ליום השלישי שהוא גם יום זכאי בחודש -
 עשרים בחודש מרחשון, יום הולדת (שמולו גובר) של כ"ק אדמו"ר נ"ע.
 ויה"ר שיעשה כל אחד ואחת בכל האפור ובאופן דמוסיף והולך,
 יעשה בכל האפור בהקדמת הפלה, בלשון חורנתו (בהשיעור יומי בחוסט): הקרה
 נא לפני היום, והחקבל הפלה והחקיים שימיון הטס "לפניו", טוב נראה ונגלה
 כל הכפצון לו בכלל, ובפרט - כל הדברים והאפשריות הדרושים למילוי כל האפור
 לעיל מההחלה ועד הגמר, היום חיךך, ובתקשר כחובטים: עוד טרם כילה לדבר,
 יעשה כפרט בהענין שהזמן גרמא - בהשתדלות נפשות ואינה פוסקט שכאו"א
 מהאבנ"י שליט"א, יכלל עצמו בכלל ישראל ובאופן אמתי ונצחי,
 ע"י קנית אור באחת הס"ח הנכתבים עתה בכו"כ חוגים ומקומות,
 וע"ז ידגיש עוד יותר אשר כולנו כאחד נבנים לפני הטס אלקינו מראשיכם
 שסביכם ועד הונב עךך ושואב מיכן לעבור בבריות, חורתו הורח אמת וחורה נצחית,
 ויה"ר אשר ע"י היוהנו כולנו כאחד ירכנו אבינו באור פניו,
 אשר לכל בני"י יהי" אור במוטבונסם, אור וטוב בכל המצטרך בגסם וברוח גם
 יחד,
 ובקרב פסטי יקויים היעוד: יאר הטס אלקי הנבואות פניו אלינו ונוטעה,
 בגאולה האמתית והשליתה והנצחית שאין אחרי' גלוה, ע"י משיח צדקנו.

בברכה
 מזכיר

מכתב לאבי החתן שי'

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

בי"ה, י"ט-כ"ף כסלו
ב-ג פ' וישב, ה' השמי"ד
ברוקלין, נ.י.

הנהלת צעירי אגודת חב"ד
סניף רחובות
הי עליהם יחיו
שלום וברכה!
המכ"ח ותי"ח.
וכהוראת אדמו"ר הזקן בעל הגאולה דימים אלה -
באגה"ק שלו הידועה ד"פוחתין בברכה" -
פתיחת מכתבי זה בברכה לכל המצטרך בגו"ר - כולל
לבשו"ט תכה"י,
וכהוראת ימי חנוכה הקרובים וטמוכים - להוסיף
ולהעלות בקודש, בכל עניני טוב,
שהרי גם כל טוב גשמי - כל ה"עורב את הו"י בשמחה
ובטובת הנפש הטוב הזה מסיר ממנו כל הדברים המונעים" מתומ"צ,
ומשפיע ו"מחזיק את ידו לעשות" התומ"צ.
- כדברי הרמב"ם הידועים (הלי חשובה פ"ט).
בברכת חג הגאולה
ולימי חנוכה שמחים
ומאירים
מאירים גם בימים שלאחריהם
בכל ימות השנה

מכתב מ"ט-כ' כסלו
תשמ"ו אל צעירי אגודת
חב"ד ברחובות בהנהלת
אבי החתן שי'

מענה לדוד החתן, הרה"ח ר' כתריאל
ברוך קסטל שי', שביקש את ברכת
הרבי ליום הולדתו ח"י כסלו תשל"ט.
על התיבות: "היום נתמלאו לי 36
שנה", ציין הרבי: מנהגי
כלומר, שמירת מנהגי יום הולדת

י"ה כסלו תשל"ט
ב"ק אהרן בן-אל
היום נתמלאו לי 36 שנה ואני מקפץ
בברכה ב"ק אהרן בן-אל י"ה י"ה י"ה
אל בריאות, הצלחה בעבודת ה' ונתי
מבני ובנותי, ושארתי בשפת ה' וכל אדם
בש"כ.
בכבוד ברוך בן-אל (קס"א)

העכט-

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

בייה, ב' מ"ח תשנ"ב
ברוקלין, נ. י.

האברך שניאור זלמן צבי הירש שי

שלום וברכה

במענה על ההודעה ע"ד הכנסו לגיל מצות,

הנה יהייר מהשייית אשר מבן שלש עשרה למצות
יגדל לבן חמש עשרה וכו' כפטק המשנה (אבות פרק
ה'), ויוסיף התמדה ושקידה בלימודו בתורה, בתורת
הנגלה וכן בתורת החסידות ויהדר בקיום המצות.
והשייית יצליחו להיות חסיד ירא שמים ולמדן.

בברכה

מכתב כ"ק אדמו"ר לקראת הבר-מצוה של אבי הכלה שי

לפני לידתו דרשו הרופאים לערוך "זירוז לידה".

אביו, השליח הרב יוסף העכט שי, כתב על כך אל הרבי, והתשובה היתה:

והרי י"ט כסלו יום בשורה כמפורסם

בפועל הלידה היתה רגילה ביום ח"י כסלו

אגרות קודש

מכתבי כ"ק אדמו"ר
לזקני החתן והכלה

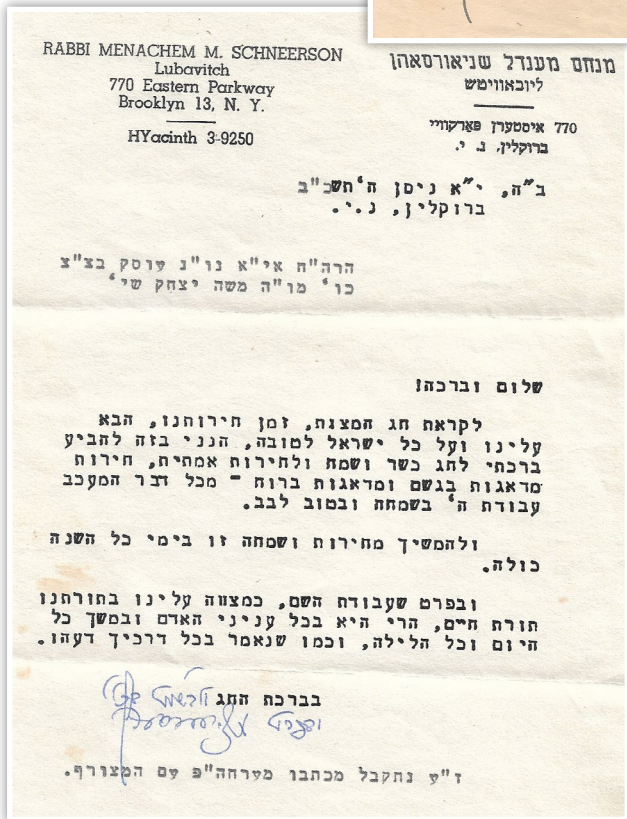

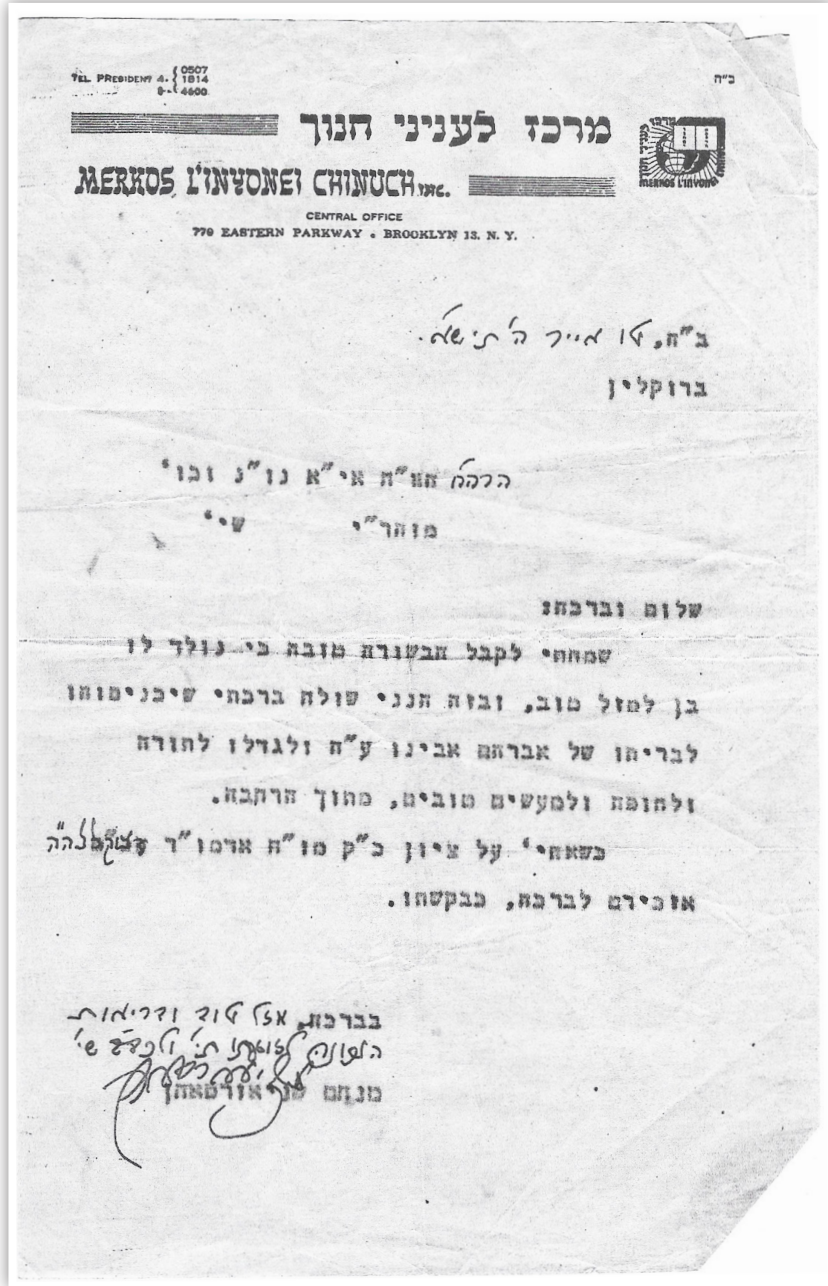
שני מכתבים בפרסום ראשון אל השליח הרה"ח הרב משה יצחק העכט ע"ה
אבי זקנה של הכלה תחי'

לצד החתימה הוסיף
הרבי בכתי"ק:
והצלחה מופלגה
בעבודתו בישיבה ובבית
הכנסת ובעיר

לצד החתימה הוסיף
הרבי בכתי"ק:
ולכשו"ט בכלל ובפרט

מכתב כ"ק אדמו"ר אל הרה"ח הרב יוסף גאלדבערג ע"ה מיום ט"ו אייר תשי"א בקשר ללידת בנו שי' - זקנה של הכלה תחי'

גאלדבערג-ברונא

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

זנחה מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ט' אייר תשט"ז
ברוקלין, נ. י.

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק
בצ"צ וכו'
מוה' יוסף שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו מיום הולדת החמישי של
בנם יצחק שי'.

הנה יה"ר מהשי"ח שמבן המש שנים למקרא
יגדל לבן עשר למשנה ולבן שלש עשרה למצות וכו' כפסק
המשנה (אבות פרק ה'), ויגדלו ביהד עם זוג' חי' זאת
כל ילדיהם שיהיו מהוך הרחבה.

זלהודעתו אודות מצב זוג' חי'.

השי"ח ימלא ימי הריונה כשורה ובנקל ומלד
זח"ק בעתה ובזמנה כשורה ובקל.

בברכה

מכתב אל הרה"ח הרב יוסף גאלדבערג ע"ה

בקשר ליום הולדת החמישי של בנו שי' - זקנה של הכלה תחי'

לו • תשורה משמחת הנישואין של משה זלמן וחנה קסטל

זלמנוב - כפר

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

מונחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

כ"ה, טו' טבת תשל"ה
ברוקלין, נ. י.

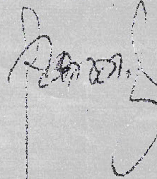
הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' ישראל יצחק שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו ע"ד עשיית ה"ווארט" לבחו מרת
שרה מי' עם ב"ג האברך מוה' יצחק שי' בשעה טובה ומוצלחה

הנה יה"ר מהשי"ת שיהי' בשעה טובה ומוצלחת ולבנין
בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה כפי שהם
מוארים במאור שבתורה זוהי תורת החסידות.

וירוו מהם רוב נחת יהודי אמיתי חסידותי.

בברכה מזל טוב

בטה משחתך (וישתחף ביתך שאת) בהמבצעים, וה'
יצליהם,

הפ"נ שבמב' יקרא בעה רצון על הציון הק'.

מכתבו של הרבי אל זקננו הרה"ח ר' ישראל יצחק זלמנוב ע"ה לרגל ה"ווארט"
של בתו וחתנו - זקני הכלה תחי'

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-8250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, י"ג שבת, ה'תש"ל
ברוקלין, נ.י.

מרת שרה תחי' זלמנוב

ברכה ושלוש:

במענה למכתבה בו מבשרת אשר בהגדרה שנערכה בסמינר בית
רבקה בכפר חב"ד לנסיעה לכאן, זכתה בגורל,
יהי רצון אשר השי"ת המשיגה על כל אחד ואחת בהשגחה פרשית
יברכה ויצליחה לנצל נסיעה זו ככל הדרוש ועוד יותר, לזכותה
ולזכות כל המשתתפות בהגדרה-תחיינה,
ובפרט אשר הנסיעה והביקור כאן קשורים במועד מלאות עשרים
שנה להסתלקות כ"ק מו"ח אמו"ר נשיא ישראל, והקביעות דיו"ד
שבט בשנה זו היא כמו שהיתה בשנת ההסתלקות - בשבת קדש.
ויתן השי"ת שתצליחנה-כל המשתתפות בהגדרה והיא בתוכן-
למלאות תפקידן בתור בנות ישראל עם קדוש, אשר כל אחת מהן
היא בת אמותינו שרה רבקה רחל ולאה, והוריהן ומוריהן שיחיו
יראו מהן רב נחת אמתי יהודי חסידותי.

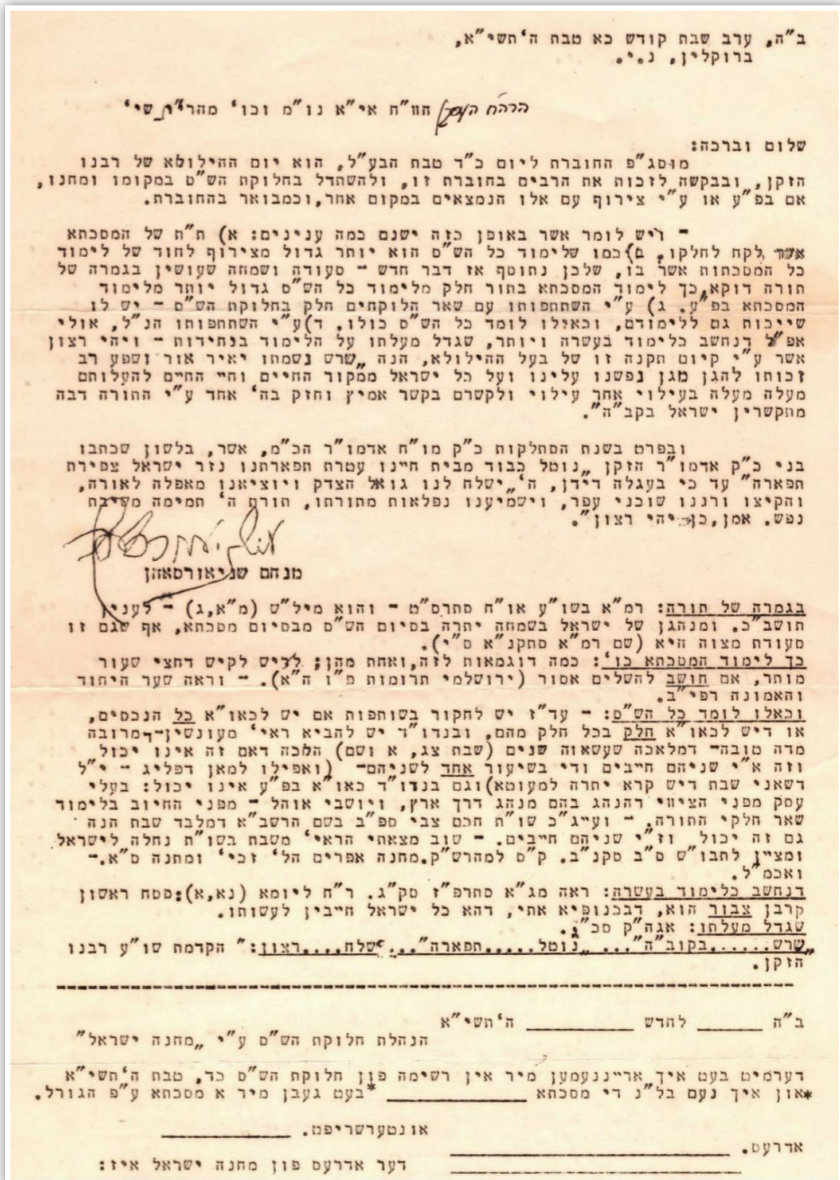
בכרכה לבשורות טובות
בכל האמור

מכתב אל זקנת הכלה, מרת שרה תחי' זלמנוב (גאלדבערג)

שזכתה בגורל מטעם סמינר בית רבקה בכפר חב"ד לקראת יו"ד שבט תש"ל

לה • תשורה משמחת הנישואין של משה זלמן וחנה קסטל

להלן ששה מכתבים ששלח כ"ק אדמו"ר בשנת תשי"א אל זקנו של החתן שי' ,
הרה"ח ר' יהושע תנחום קסטל ע"ה, מנהל ישיבת 'אחי תמימים' בבוסטון.
ולאחריהם שני מכתבים משנת תשי"ח.

בשורת התוארים שבפתיחת המכתב הוסיף הרבי בכת"ק:
'הרה"ח העסקן... מהר"י'ת'

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Office Address:
Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ב"ה, ז' אדר שני ה' תישא

ברוקלין, נ.י.

הרה"ח הו"ח אי"א נו"מ וכו' מהור"י שי'

שלום וברכה:

מוסג"פ הקונטרס לימי הפורים הבע"ל, ובטח יזכה בו את כל אלו שהשפעתו עליהם שילמדו אותו, ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את המסקנא וה"בבן" מהאמור בהמאמר הנדפס בקונטרס, והוא

למרות הנסיגנות והטרדות והבלבולים - לעמוד חזק בקיום התורה והמצוות בטוהר, וביחוד

להוסיף אומץ, ובהשדלות יתרה, בעבודת חינוך הכשר ללמד את בני ובנות ישראל את מצוות הוי' ותורתו.

ואם ישנם מקומות אשר על ידי גזירות בגלוי או בחבולות מרמה רוצים ל"אחוז בתי כנסיות ובתי מדרשות" להשכיח ה"ו את בני ישראל את תורה הוי' ומצותיו ולהדיחם ה"ו מאלקות,

הנה צריך לדעת אשר בזמן הגזירה דוקא, כאשר רבו ההעלמות וההסתרים, עד אשר שמים אור לחושך (עניינים שצריכים היו להוסיף אור הקדושה משמשים בהם להרבות חושך הקליפות ומטרא אחרא)

"אז דוקא נוחנים כח מלמעלה להפוך את החושך לאור כי טוב".

וכאשר נשמור - עד למסירת נפש - על הקטנים והקטנות, הרי על פי לשון המדרש, כשיש קטנים יש גדולים, יש חכמים, יש זקנים, יש הורה, יש בתי כנסיות ובתי מדרשות - ותכלית הכל - הקדוש ברוך הוא משרה שכינתו בעולם, בעולם הזה התחונן הגשמי, כי אחכפיא סטרא אחרא ואתהפכא חשוכא לנהורא, שיאיר אור אין סוף ברוך הוא.

ולא לדרשה על אמת.

בברכה שמחת פורים וי"ג החודש תי'
אמן ליהורא

בסוף המכתב בכתי"ק:
ולא לדרשה קא אתינא.
ליד החתימה: ופ"ש החבורה תי'

תורה משמחת הנישואין של משה זלמן וחנה קסטל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

מנחם מענדל שניאורסאהן

Office Address:
Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

ב"ה, כ"ה אדר"ש, ה'תש"א
ברוקלין

הרה"ח הו"ח אי"א נו"מ וכו' מהור"י שי'

שלום וברכה:

מוסג"ם הקונטרס ליום ב' ניסן הבע"ל, יום ההילולא של כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב נ"ע, ובית יוצה בו את הרבינו ללמוד בו, וביחוד ביום השבת קודש ס' החודש ר"ח ניסן, ולמחרתו ביום ההילולא. כי כאמור בשיחה הנדר"ס פטה בקונטרס זה,

הלמידי בעל ההילולא, בנייהם ובני בנייהם, יש בהם כחו - כח המלמד את בן אברו תורה, ובמילא ישנה עליהם אחריות אל המלמד, בעל ההילולא. ולא עוד אלא גם

אלו שרק ראו אותו - גם בהם יש כחו, כח המלמד. ואפילו

כח שלא ראו אותו, כחו זה בהם - על ידי כח המשלח, אשר על ידי כח זה שלוחו של אדם נקשה כמותו.

וכמה דרגות בזה:

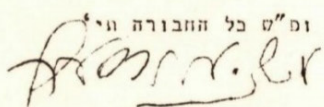
נתינת רשות וכה לשליח לפשוט כמותו של המשלח, אבל העשי' עשית השליח היא, כי השליח מציאות בפני עיניו הוא בכל עניניו, אלא שהוא רבוצה למלאות את השליחות.

נתינת כח מהמשלח לשליח לפשוט, עד שהעשי' עשית המשלח היא, כי אין פעולות השליח (בענין השליחות) מציאות בפ"ע, ואינם אלא כח המשלח.

נתינת כח מהמשלח וביחול השליח להמשלח, עד שהשליח עיניו אינו אלא המשלח.

וכל אחד ואחד הנהו אחד מסוגים הנ"ל ואחריות המתאמה לסוג זה עליו.

ובהתאם לדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר במיזם שיחתו הנ"ל, הנה, חסן דארף ויסן די כחות וק"ס מיר העינין, און דער אויבערשטער זקל העלסן "להביא את הכחות לידי פועל, ולהגיע להחלית - להקשות, כדרישת בעל ההילולא, נר ה' איר בכל הפרחים המבוארים בהקדמה הקונטרס.

ברכה ופ"ש כל החבורה וי"י

אמענון בעת ארבעה ע"פ
בדיקון עיניו להפיק חסידות
אלו-אשרון ע"פ דהי"ת כ"א.

אלו שרק ראו: ראה עירובין יג, ב. ובירושלמי ביצה פ"ה ה"ב: שלא זכיתי לאורייחא אלא בגין שראיתי כו'. וכמה דרגות בזה: מהאים ליש ובחל או בחל במציאות. מדוח נה"ב בבבבונני (רק אחכמיין. חניא של"ה), חב"ד שלו (שם כל"ז). צדיק. רבגמאות בעגלה יעוין גמין כח"ב. קדושין מג, א, ועוד. וראה לקח טוב למאה"י ענגיל כלל א בארובה.

בסוף המכתב בכת"ק:

אתענין לדעת מהנעשה ע"ד קביעות עתים בתורת החסידות שלו - שדברנו עד"ז בהיותו כאן.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

מנחם מענדל שניאורסאהן

Office Address:

Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

ב"ה, ד' תמוז תשי"א
ברוקלין.

הו"ח אי"א נו"נ וכו'
הרב מוה"ר יהושע תנחום שי'

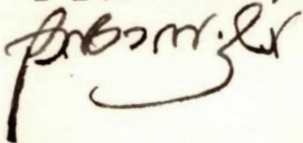
שלום וברכה!

קבלתי מכתבו מבדר"ח תמוז ובו פ"נ
בעבור ר' רפאל שרגא אשר חיים שי':

לכשאה"י על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר
זצוקלה"ה נב"ל זי"ע, אזכירו לרפואה קרובה, ונא
מכ' להודי עני בהחוזר ממצבו עתה. וח"ח מראש.

אתענין לדעת מהסדר של הישיבה בימי
החופש עתה, ובטח יודע בשו"ט גם בזה, שמצאו עצה
א"ל להשפיע על התלמידים והתלמידות גם בימי החפ"ש,
וכמו שאמרתי זה מכבר שבכמה פרטים הנה בימי החפ"ש
אפשר להשפיע על התלמידים והתלמידות הרבה יותר
מבזמן הלימוד, מכמה וכמה טעמים.

בברכת הצלחה בעבודתו בקדש,
אשר במילא זהו ג"כ ברכה
והצלחה בעניניו הפרטיים

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Office Address:
Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ביה, ד' מנ"א השי"א
ברוקלין.

הרה"ח הרה"ח אי"א נו"נ וכו'
מהו"ר יהושע תנחום שי'

שלום וברכה!

בנועם קבלתי מכחבו מכ"ז תמוז שבו פודיע אשר ת"ל הוטב
מצב בריאות ר' הפאל שרגא חיים אשר שי' פ"ן, ואשר כבר שב לביחו, כן
יזכהו השי"ת לבשר בשו"ט תכה"י.

כן שמחתי לקרוא במכתבו, שמקוים הם להגדיל גבולם בהלמידים
וכבר עושים הכנות הדרושות לזה.

מוסג"פ הר"ד שאמרחי להתלמידים הנוסעים למרחבי המדינה
בשליחות המרכז לעניני תינוך לחיזוק התורה והמצוות והפצת היהדות, אשר
בטח יעניין אותו, והעיקר-שבדאי יוכל להשתמש בזה לתעמולה בענינים הנ"ל

בודאי מחזיק הוא בהשיעורים אשר אודותם דברתי עמדו
בהיותו כאן, וכל המוסיף מוסיפין לו.

בברכה
הרה"ח יהושע תנחום שי'
מנחם מענדל שניאורסאהן

לצד החתימה בכתי"ק:
להצלחה בגו"ר

קאסטעל-באסטאן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ח"י אייר תשי"ח
ברוקלין

הי"ה אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מלאכתו מלאכת שמים בעל מרץ וט'
יהושע תנחום שי'

שלום וברכה!

נעם לי לקבל פ"ש מהכנוס אשר הי' במחנמ הט', וכן
מפעולותיו הוא והשתדלותו בענין זה, ובכלל בכל עניני ישיבתנו
בבוסטון, ובודאי שזכות הרבים מסייעת להצלחה בפעולות אלו
ולחוספת ברכה והצלחה גם בעניניו הפרטיים,

שבוה כמובן לכל לראש עניני בריאות, וכמו שכותב הרמב"ם
בהלכות דיעות סוף פרק ג' ונ"ג ובטור א"ח סי' רל"א בארוכה, איך שבריאות
הגוף מדרכי השם הוא.

ויהי רצון שהטפול הרפואי יהי' בשעה טובה ומוצלחת
ובהצלחה, וחה"י רפואתו קרובה ושלימה ויהזור לאיתנו להוסיף חילים
בחורה ומצותי' מתוך בריאות הנכונה והרחבת הדעת.

בברכה לבשו"ם

היה

מזינו הדיי מקבלת דוד בלב שלם ופניו חרצו חיות על פני יתמור טלמיו

הרב ר' מנחם מענדל בן הרב זלמן יצחק על חתנו ברוך לטובה הוא
ר"ר יתמור זלמן קאלה רב רבני צדקה אפולונו בבקיש בו אירוע ואלוהים

זוהי כהנא ארבות ק"ה ואם הגה אשר משה עז קבטו אחיבוס יתמור
אקטו במשינה ונתנו למענת כבא אשר יתנו דברי דבורת ג' ית
אטוב לנו בגורו בטל אכרע

ותנו נשואות בתולה ובתולדותיה אהבת משפחתה הן זיהי דהבחה
מלקות מולדת אהיבוס יתמ וספיקו ואלו יתמור דבורת הן על
יבמות הן זלמן קאלה אהבות יתמור ואם יתמור ואלו יתמור
זיהי ית ג' ואלו בלב שלם ויזכר אהמו נחמנו בלוי עינת יתמ
כפי אשר התנו יבמות יתמור הן זלמן קאלה ויתמור ואלו
התנאות טובות כבא יתמור הנשוא וברוחנים בלב הנהיג ואלו
והזכר בישא אקטו בני מעשה זלמן בקרוב אשר יתמ

לדע כהנא היום יום ז' ז' טבת שנת ה'תתק"ח ביום שבת

אשר שרף שרת כהנא על לבו יתמור רב בראשיתו בן שינו
נאות שמה לו זיהי זלמן על שם הנשוא על שם

הנשוא אב ר' זלמן בן פישא אבן ואלו יתמור האבויטט סקר

יהושע מנחם בנה יוסף בן קאטל בן הילה

ובלב אטו הן יתמור פ' ואלו

יוסף בן זלמן ויהי אשר יתמור ואלו יתמור

פ' ואלו יתמור ואלו יתמור

אלו יתמור ואלו יתמור

אלו יתמור ואלו יתמור

אלו יתמור ואלו יתמור

אלו יתמור ואלו יתמור

כתב התקשרות' ששלחו חסידי חב"ד בבוסטון אל כ"ק אדמו"ר ביום ז' שבט תשי"א
בין החותמים עליו זקני החתן והכלה שהיו מבוני ומייסדי כרם חב"ד בעיר זו

ב"ה

אנחנו הח"מ מקבלים ע"ע בלב שלם ובנפש חפצה מרות של כ"ק אדמו"ר שליט"א הרב ר' מנחם מענדל בן הרב ר' לוי יצחק ז"ל, חתנא דבי נשיאה הוד כ"ק אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, להיותנו דבקים בו ליראה ולאהבה אותו כמאחז"ל לרבות ת"ח, וכל הגה אשר יוצא מפי קדשו מחויבים אנחנו לקיים במסירה ונתינה אמיתית ככל אשר יורנו בדרכי עבודת ד' ית' לטוב לנו בגו"ר בכלל ובפרט.

וענינו נשואות בתפלה ובתחנונים להשי"ת שנשיאותו הק' תהי' בהצלחה אלקית מופלגת לאריכות ימים ושנים ולנהל אותנו בדרך הק' של רבותינו הק' זצוקללה"ה להעלות אותנו על סולם אלקי' וללמד אותנו דעה את ד' ולעבדו בלבב שלם, ויזכה להאיר נפשינו באור תורת אמת כפי אשר הנחילנו אבותינו רבותינו הק' זצוקללה"ה וימשיך עלינו השפעות טובות בכל ענינינו הגשמיים והרוחניים בטוב הנראה והנגלה ונזכה בימיו לקבל פני משיח צדקנו בקרוב ממש אכ"ר.

ועל זה באעה"ח היום יום א' ז' שבט שנת ה'תשי"א פה באסטאן מאסס.

[רשימת י"ד שמות החותמים]

ה'כתב' נכתב ע"י הגה"ח הרב יעקב ישראל זוכער ע"ה. תלמיד 'תומכי תמימים' דליובאוויטש, רב ביהכנ"ס נוסח האר"י בבוסטון, והוא גם ראשון החותמים.

החותם השני הוא הרה"ח ר' שמעיה קרינסקי ע"ה שו"ב. מחשובי חסידי חב"ד בבוסטון. חותנו של הרה"ח ר' משה יצחק העכט ע"ה, אביה-זקנה של הכלה תחי'.

החותם השלישי הוא הגה"ח הרב יהודה ליב הלוי הורוויץ ע"ה. תלמיד 'תומכי תמימים' דליובאוויטש, מבוני ומייסדי קהילת חב"ד בבוסטון.

החותם הרביעי הוא הרה"ח ר' יהושע תנחום קסטל ע"ה, מנהל ישיבת 'אחי תמימים' בבוסטון, וזקנו של החתן שי'.

מכתבו של דו"ז הרה"ת הרה"ח ר' אברהם דוב העכט ע"ה,
בראשית שנת תש"ג, אל ידידו הרה"ח ר' יהודה צבי פוגלמן ע"ה
ששהה אז בשליחות בישיבת 'אהי תמימים' בוואוסטער
(סקירה על ישיבה זו מופיעה ב'תולדות חב"ד בארצות הברית' עמ' רמא ואילך)

בעה"ת ויתעלה!

יום ה' י" דשם הוי' בין עשור
לסוכות..

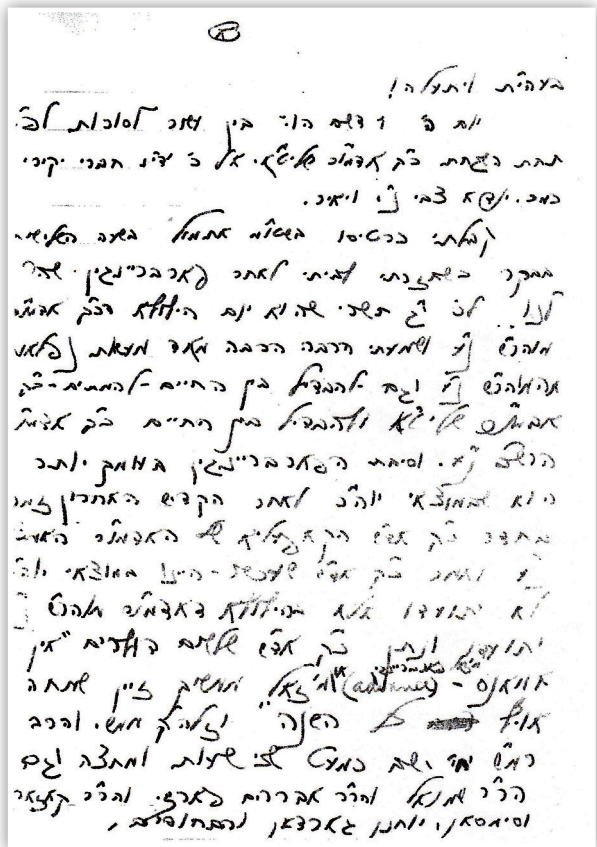
תחת השגחת כ"ק אדמו"ר
[מוהריי"צ] שליט"א

אל כ' ידי"נ חברי יקירי כמר יודא
צבי נ"י ויאיר.

קבלתי כרטיסו בשטו"מ אתמול
בשעה השלישית בבקר כשחזרתי
לביתי לאחר פארבריינגין שהי' לנו
לכ[בודן] י"ג תשרי שהוא יום הילולא
דכ"ק אדמו"ר מוהר"ש נ"ע, ושמעתי
הרבה הרבה מאד מעשיות נפלאות
מהמוהר"ש נ"ע, וגם - להבדיל
בין החיים המתים - כ"ק אדמו"ר
שליט"א, ולהבדיל בין החיים כ"ק
אדמו"ר הרש"ב נ"ע.

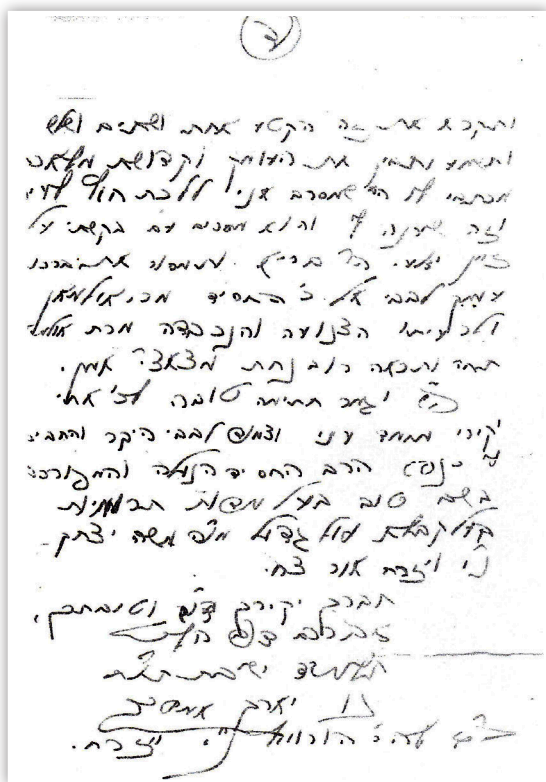
וסיבת הפארבריינגין בעומק יותר
הוא שבמוצאי יום הכיפורים לאחר
הקדיש האחרון זמרו בחדר כ"ק
אד"ש הקאפעליע של האדמו"ר
האמצעי נ"ע, ואמר כ"ק אד"ש
שעכשיו - היינו במוצאי יוה"כ -

לא יתוועדו אלא בהילולא דאדמו"ר מוהר"ש נ"ע יתוועדו, ונתן כ"ק אד"ש שלושים
דולרים "אין אוואנט מ'זאל פארבריינגין און מ'זאל ממשיך זיין שמחה אויף כל
השנה" וזלה"ק ממש.

פתיחת מכתבו של הר"ר אברהם העכט ע"ה

סיום מכתבו של הר"ר אברהם העכט ע"ה

והרב רמ"ש [כ"ק אדמו"ר]
 יחי' ישב כמעט שני שעות
 ומחצה וגם הר"ר שמואל
 [לעוויתין] והר"ר אברהם
 פאריז והר"ר [שלמה אהרן]
 קאזארנאווסקי ו[הר"ר אלי]
 סימפסאן, יוחנן גאראדאן
 והבחורים.

וספרו מעשיות נאות, והי'
 שם ר' משה ליב ראטשטיין נ"י
 והוא מלא וגדוש במעשיות.

והרמ"ש דיבר על הפסוק
 תמים תהי' עם הוי' אלקיך
 וכו' על פי חסידות כמעט
 חצי שעה, ואחר-כך שמע
 מה האחרים מדברים.

בדרך כלל לכתוב מאד
 בפרטיות ק[שה] מאד.
 אבל היות שאתם מבקשים
 בלו"נ[?] אסור למשמעתכם
 וארצה לבקשתכם ואשלח

מכתב שכתבתי עוד לפני יוה"כ ולא הי' בידי לשולחו.

יום הכיפורים התפלל בער האסקינד למטה, והר' [שמואל] זאלמאנאב למעלה
 כל נדרי ומעריב, הי' רק מנין מצומצם למעלה בחדר הרבנית [שטערנא שרה] נ"ע,
 ואני עם חבריי יחי' כולנו כאחד התפללנו למטה. ובבוקר התפללנו ב"ה טוב. והרב
 זאלמאנאב התפלל מוסף, ואחי יעקב יודא נ"י התפלל מנחה, ואיש אחד דובער
 לעווין מספרינגפעלד התפלל שחרית ונעילה.

קשה לי מאד לכתוב מחמת שאין לי געדולד [=סבלנות], ע"כ אקצר במקום שאמרו
 להאריך ואסיים בכי טוב, וטוב יהי' לנו כי נשמח הרבה מאד בחג הסוכות הבעל"ט.

ואכתוב לך קיצור וקטע ממה שכתב אלי אד"ש במכתב י"א תשרי ותראה ותשמח.

וזה לשונו הקדוש ממש אות באות:

באמת הנה זכות לימוד התורה דרבים ובפרט בהנוגע לתשב"ר אין למעלה ונכלל
 בזה כמה ענינים גבוהים רמים ונשאים במאד מאד כמ"ש להוציא יקר מזולל וגו'.

ורבינו נ"ע אמר דנעשים מוחו ולבו זכים אלף פעמים ככה והיינו שהיא המשכה

מלמעלה מסדר השתלשלות במספר אלף בכתר.

ובענין העבודה בהתיסדות תנוקות של בית רבן כשרה באמת לאמיתה, הנה ההמשכה היא מפנימיות הכתר כמבואר בדא"ח בהפרש ההמשכות שמבחי' א"א להמשכה מע"י [...].

עד כאן לשונו הקדוש אות באות הנוגע לעניןך.

על כן שמח בחור ותקרא את זה הקטע אחת ושטים ושלש ותשמע ותבין את העומק וקדושת מלאכתך.

מכתבי לו הי' שמסרב אני ללכת חוץ לעיר, וזה שענה לי והוא מסכים על בקשתי על זמן ידוע..

ותמסור את ברכתי מעומק לבבי אל כ' החסיד מר [משה נטע] אולמאן ולרעייתו הצנועה והנכבדה מרת אולמאן תחי' ותראה רוב נחת מצאצאי' אמן.

פרישת שלום וגמר חתימה טובה לכ' אחי יקירי מחמד עיני וצמוד לבבי היקר והחביב לי כנפשי הרב החסיד הנעלה והמפורסם בשם טוב בעל מדות תרומיות בעל קבלת עול גדול מו"ה משה יצחק נ"י ויזרח אור צח.

חברך יקירך דו"ש וטובתך

אברהם דוב העכט

תלמיד ישיבת תו"ת ניו יארק

פ"ש להר' [זרח] הורוויץ נ"י ויזרח

לזכות

החתן הרה"ת משה זלמן

והכלה מרת חנה שיחיו

קסטל

ליום חתונתם בשעה טובה ומוצלחת

יום ב' פ' וישלח, יום הבהיר י"ד כסלו, ה'תשפ"ד

לזכות הוריהם

הרה"ח הרב דוד אברהם מרדכי וזוגתו מרת בתי' שיחיו קסטל

הרה"ח הרב שניאור זלמן צבי הירש וזוגתו מרת רבקה שיחיו העכט

זקניהם

הרה"ח הרב יוסף וזוגתו מרת טילא העניא שיחיו העכט

הרה"ח הרב יצחק וזוגתו מרת שרה שיחיו גאלדבערג

מרת חי' שרה שתחי' פאפאק